

Arbejdsrettens dom af 7. december 2006

i sag nr. A2006.138:

Kristelige Arbejdsgiverforeningers Hovedorganisation
som mandatar for

Kristelig Arbejdsgiverforening
for

Vesti Olsen & Hansen A/S,
Bukkerupvej 92, 4340 Tølløse
(konsulent Mogens W. Christensen)

mod

Landsorganisationen i Danmark
for

Forbundet Træ-Industri-Byg
for

Forbundet Træ-Industri-Byg
Afdeling 25, Nordvestsjælland
Rebslagervej 13, 4300 Holbæk
(konsulent Steven Vallik)

Dommer: Poul Søgaard, jf. arbejdsretslovens § 8, stk. 2.

Sagen drejer sig om, hvorvidt det må anses for et ulovligt konfliktskridt, at Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, Afdeling 25, retter henvendelse til virksomheden Vesti Olsen & Hansens kundekreds ved at sende kundekredsen kopi af afdelingens brev til virksomheden, hvori afdelingen varsler iværksættelse af blokade mod virksomheden.

Der er under sagen ikke spørgsmål om lovligheden af den varslede konflikt.

Påstande

Klager, Kristelig Arbejdsgiverforenings Hovedorganisation som mandatar for Kristelig Arbejdsgiverforening for Vesti Olsen & Hansen A/S, har nedlagt påstand om, at Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark og dets afdeling 25, Nordvestsjælland, skal anerkende, at det er et ulovligt konfliktmiddel som angivet ved breve af 20. februar 2006, at der er rettet henvendelse til virksomhedens kundekreds.

Indklagede, Landsorganisationen i Danmark for Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Ved brev af 7. februar 2006 skrev Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, Afdeling 25, Nordvestsjælland, til Brdr. Vesti Olsen om indgåelse af tiltrædelsesoverenskomst med forbundet. Det hedder i forbundets brev:

”Da vi har erfaret, at De beskæftiger/søger arbejdskraft, der er organiseret hos os, og da vi ikke er bekendt med at virksomheden er omfattet af en kollektiv overenskomst med Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, tillader vi os derfor at fremsende 3 tiltrædelsesoverenskomster med tilhørende materiale.

De 2 tiltrædelsesoverenskomster bedes returneret i underskrevet stand, og derved er der indgået overenskomst.

Afdelingen er gerne behjælpelig med forklaring på de forskellige administrative samt overenskomstmæssige spørgsmål der måtte være ved oprettelse af tiltrædelsesoverenskomsten – eventuelt ved et møde med virksomheden.

Såfremt De måtte have spørgsmål til ovennævnte, er De naturligvis velkommen til at kontakte undertegnede, - i modsat fald forventer vi at have de underskrevne tiltrædelsesoverenskomster i hænde senest den 17.02.06.”

Forbundet sendte et enslydende brev af 13. februar 2006 til Vesti Olsen & Hansen på samme adresse som Brdr. Vesti Olsen.

Det er oplyst under sagen, at virksomheden Vesti Olsen & Hansen A/S er en videreførelse af virksomheden Brdr. Vesti Olsen.

Ved brev af 13. februar 2006 besvarede Kristelig Arbejdsgiverforening forbundets henvendelse til virksomheden. Det hedder i brevet:

”Fra vort medlem Vesti Olsen & Hansen A/S, Bukkerupvej 92, 4340 Tølløse har vi modtaget kopi af TIB’s brev af 7. februar 2006 med ønske om en tiltrædelsesoverenskomst.

Vi kan oplyse, at Vesti Olsen & Hansen A/S har været medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening siden 1. november 2000. Virksomhedens ansatte er derfor dækket af overenskomsten mellem Kristelig Arbejdsgiverforening og Kristelig Fagforening, fagområdet Bygge/anlæg. Da der således er ordnede forhold for alle ansatte, ønsker vort medlem ikke yderligere dækning.”

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, Afdeling 25, Nordvestsjælland, skrev herefter ved brev af 20. februar 2006 til Brdr. Vesti Olsen. Det hedder i brevet:

”Da virksomheden ikke har reflekteret på afdelingens henvendelse af 7. februar, fremsendes hermed en rykker for returnering af de 3 eksemplarer af overenskomsten i underskrevet stand.

Har afdelingen ikke inden **5 dage** modtaget vedlagte tiltrædelses-overenskomst retur i underskrevet stand i 3 eksemplarer, vil afdelingen i henhold til ”lov om arbejdsretten” af 12. marts 1997 iværksætte blokade mod virksomheden med virkning fra den 1. marts 2006.

Nærværende brev er sent i kopi til de af os kendte bygherre og hovedentreprenører samt de medarbejdere, der er kendt af afdelingen.”

Ensydende brev blev samtidig sendt til Brdr. Vesti Olsen & Hansen.

På baggrund af disse to breve skrev Kristelig Arbejdsgiverforening ved brev af 22. februar 2006 til Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark bl.a.:

”Kristelig Arbejdsgiverforening har skrevet til Dem den 13. Februar 2006 vedrørende Deres skrivelse til virksomheden af 7. Februar 2006 om Deres ønske om indgåelse af overenskomst med medlemsvirksomheden Vesti Olsen & Hansen A/S.

Medlemsvirksomheden er en videreførelse af aktiviteterne i virksomheden Brdr. Vesti Olsen, der blev medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening i november 2000. Fra denne dato har virksomheden og det fortsættende selskab som medlem været omfattet af Kristelig Arbejdsgiverforenings overenskomst med Kristelig Fagforening.

Vi har noteret os, at De ikke vil registrere henvendelser fra virksomhedens organisation.

Samtidig gør vi opmærksom på, at De anvender ulovlig skridt i Deres varslede blokade mod firmaet. De må ikke rette henvendelse til vor medlemsvirksomheds samarbejdspartnere eller bygherrer. Vi tager forbehold for et erstatningskrav i denne anledning, idet De i Deres skrivelse af 20. Februar 2006 tilkendegiver, at De har sendt kopi af brevet til ”kendte bygherre og hovedentreprenører samt de medarbejdere, der er kendt af afdelingen.”

Vi vil snarest indbringe spørgsmålet om konfliktens lovlighed for Arbejdsretten, idet virksomheden er omfattet af en overenskomst i forvejen. Samtidig vil vi subsidiært gøre en passivitetsbetragtning gældende.”

Indklagede har under domsforhandlingen oplyst, at forbundet vist ikke har sendt kopier af brevet af 20. februar 2006 til virksomhedens kundekreds. Endvidere har klager oplyst, at virksomheden ikke har modtaget oplysninger fra kundekredsen om, at kunderne skulle have modtaget kopi af forbundets brev, og klager har heller ikke i øvrigt fået reaktioner fra kundekredsen i anledning af en henvendelse fra forbundet til kundekredsen.

Parternes argumentation

Klager har anført bl.a., at der skal ske anvendelse af legale konfliktmidler til opnåelse af overenskomst. Der er et ulovligt konfliktmiddel, at der som angivet i henvendelsen til den virksomhed, der er varslet konflikt imod, rettes henvendelse direkte til virksomhedens kunder. Der lægges et utilbørligt pres på virksomheden og dens eksistensgrundlag ved – forud for en forhandlingssituation og forud for en eventuel indgåelse af overenskomst – at forsøge at inddrage andre parter ved at oplyse, at der vil blive etableret konflikt mod virksomheden, hvis der ikke bliver indgået overenskomst. Denne form for henvendelse/kontakt til virksomhedens kunder er et ulovligt kampskridt.

Klager har herom henvist til Per Jacobsen, Kollektiv arbejdsret, 5. udg., 1994, s. 311-312, til Arbejdsrettens dom af 20. juni 2005 i sag A2004.308, og til Jens Kristiansen, Grundlæggende arbejdsret, 2005, s. 163. Det følger heraf, at der kan ske henvendelse til en videre kreds, hvis der er et legalt formål med henvendelsen, og når den valgte form ikke får et andet præg eller anden hensigt.

Henvendelsen til virksomhedens kunder er ikke en objektiv orientering om en kommende konflikt, og forbundet og dets afdeling har ikke i denne sammenhæng noget legalt ærinde overfor kunder og bygherrer, hverken før eller under en konflikt. Forbundet har henvendt sig til nogle uden for forbundets interessesfære. Meddelelsen er forholdsvis neutral, men alle kunder ved, hvad det betyder, og hensigten er at udøve pression mod virksomheden. Ved den direkte henvendelse til kunder etableres en trussel mod virksomhedens troværdighed som

kontraktpartner vedrørende driftssikkerhed, hvorved der etableres et ulovligt kampmiddel, der er et anslag mod virksomhedens eksistensgrundlag, og som ikke står i rimeligt forhold til målet med konflikten. Om kundeboykot som konfliktmiddel henvises til Jens Kristiansen, Den kollektive arbejdsret, 2004, s. 492-493, og U 1952.541H samt Arbejdsrettens dom af 10. februar 2000 i sag 1999.735. Der henvises desuden til Ole Hasselbalch, Kollektivarbejdsretten, 2. udg., 1999, s. 65-66, om fagforeningers opfordring til kundeboykot og lignende.

Indklagede har anført bl.a., at fremsendelse af kopi af brevene af 20. februar 2006 til bygherrer og hovedentreprenør ikke er et ulovligt konfliktmiddel, idet indklagede har ret til at give objektiv information om en forestående konflikt til virksomheder, der måtte blive berørt af konflikten. Et forbund er ikke afskåret fra at rette henvendelse til andre end egne medlemmer vedrørende konflikten, jf. herved Jens Kristiansen, Grundlæggende arbejdsret, 2005, s. 163. Det er fuldt lovligt, at forbundet varsler konflikt over for virksomhedens kunder. Så meget mere må forbundet orientere en virksomheds samarbejdspartnere om et lovligt konflikthensvarsel. Det ville være en utilbørlig begrænsning af ytringsfriheden og aktionsretten, hvis der var et generelt forbud mod, at forbundet kunne henvende sig til virksomhedens kunder.

Det brev, der angives afsendt i kopi til bygherrer og hovedentreprenører, er neutralt i sin form og opfordrer ikke til kundeboykot, og brevet er på ingen måde egnet til at berøve den klagede virksomhed dens eksistensgrundlag. Der er ikke tale om opfordring til kundeboykot ved forbundets objektive orientering af virksomhedens kunder. Der henvises til Jens Kristiansen, Den kollektive arbejdsret, 2004, s. 492-493, og til Ole Hasselbalch, Kollektivarbejdsretten, 2. udg., 1999, s. 60. U 1952.541H og Arbejdsrettens dom af 10. februar 2000 i sag 1999.735 kan ikke sidestilles med den foreliggende sag. Forbundets henvendelse til virksomhedens kundekreds er ikke et kampskridt, men en neutral meddelelse i forbindelse med konflikthensvarsel over for virksomheden. Forbundets henvendelse til virksomhedens kundekreds har et sagligt formål, idet meddelelsen sendes til kunderne med henblik på, at de kan forholde sig til konflikthensvarlet. Underretningen må anses som en serviceoplysning til kunderne.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Der foreligger ikke nærmere oplysninger om, at forbundets afdeling faktisk har rettet henvendelse til virksomhedens kundekreds. Klagers påstand må herefter forstås således, at forbundet

skal anerkende, at det er et ulovligt konfliktmiddel at rette henvendelse til virksomhedens kundekreds som angivet i forbundets brev af 20. februar 2006 til virksomheden.

Indklagede har oplyst, at forbundets formål med at underrette virksomhedens kundekreds om konfliktvarslet er, at kundekredsen kan forholde sig til varslet. Arbejdsretten finder, at forbundet derfor ikke kan anses for at have anden organisationsmæssig begrundelse for som forbund at rette en sådan henvendelse til virksomhedens kundekreds end at formå kundekredsen til – ved at forholde sig til varslet – at reagere på dette og indrette sig herefter i samarbejdet med virksomheden. Forbundet må derfor anses for at have til hensigt at bruge henvendelsen til virksomhedens kundekreds som et middel i forbundets konflikt med virksomheden. Forbundets henvendelse må herefter betragtes som et kampmiddel.

Arbejdsretten finder endvidere, at en sådan henvendelse fra forbundet rettet direkte til hver enkelt kunde i virksomhedens kundekreds med det formål at udvirke en reaktion fra kundekredsen, som herefter skal virke som middel til forbundets opnåelse af overenskomst med virksomheden, efter sin karakter er egnet til at berøve virksomheden dens eksistensgrundlag og må anses for et ulovligt kampmiddel.

Arbejdsretten tager herefter klagers påstand til følge som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark og Forbundet Træ-Industri-Byg, Afdeling 25, Nordvestsjælland, skal anerkende, at det er et ulovligt konfliktmiddel at rette henvendelse til virksomheden Vesti Olsen & Hansen A/S' kundekreds som angivet i brev af 20. februar 2006.

I sagsomkostninger for Arbejdsretten skal Landsorganisationen i Danmark for Forbundet Træ-Industri-Byg for Forbundet Træ-Industri-Byg, Afdeling 25, Nordvestsjælland, inden 14 dage fra afsigelsen af denne dom betale 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Poul Søgaard